

TOSAMA

GLASILO DELAVCEV TOSAME

Kranjska gora

Delavski svet je lani v oktobru sprejel sklep o nabavi stanovanjskih enot v Kranjski gori.

Zdaj sta obe stanovanji, ki sta v eni od dveh, v turistične namene zgrajenih blokovnih stavbah, pripravljeni, da sprejemata prve goste.

na 7. strani

Od Društva SR Slovenije za boj proti raku smo dobili gradivo o vrstah najpogostejših oblik raka, o zgodnjem odkrivanju in o uspešnosti pravočasnega zdravljenja, katerih sestavke bomo objavili v nekaj številkah Tosame.

na 2. strani

Zakon o zagotavljanju plačil

Novi zakonski predpisi, ki veljajo v letošnjem letu se že v polni meri uveljavljajo tako, da je že možna ocena položaja »TOSAME« v novem sistemu in določitev nekaterih faktorjev, ki bodo v novem sistemu delovali na naše poslovanje.

Prva naloga v zvezi z novim sistemom nam je dobro uspela. Treba je bilo namreč izterjati oziroma dobiti menice za dolgove iz leta 1975. Pri tem smo uspeli izterjati večino dolgov že do konca marca z gotovinskim plačilom, dočim smo za znesek 12.793.976.— din dobivali menice z avalom banke z zapadlostjo večinoma v juniju, juliju in avgustu. Pri tem je važno, da so nam vsi večji kupci zavarovali plačilo dolgov, kar pomeni, da ne bomo izgubili zaradi sanacij ali likvidacij večjih sredstev. Preostali kupci, ki nam niso zagotovili plačilo lanskega dolga, dolgujejo manjše zneske,

ki jih ne bo težko v nadaljnjem procesu izvajati nja zakona izterjati glede na to, da so to večja trgovska podjetja. Izkazalo se je, da je boniteta naših kupcev boljša kot smo pričakovali in da izgub dohodka vsled odpisov terjatev praktično ni pričakovati.

Naše dolgove iz leta 1975 smo v celoti poravnali do 31. 3. 1976 z lastnimi sredstvi brez izdaje plačilnih instrumentov, kar nam daje določene prednosti za obdobje po 1. aprilu.

Druga faza uveljavljanja zakona, ki bo najtežja bo potekala v aprilu in začetkom maja, kajti do 15. maja bo potrebno zagotoviti plačilne instrumente ali plačati vse dolgove iz prvega tromesečja, ob tem pa še sproti plačevati nabavljeno blago tekom aprila.

Prva težava v zvezi s tem se je že pričela, ker so se vsi nakupi sko-

(Nadaljevanje na 2. strani)

*K prazniku dela
1. maju iskreno
čestitamo vsem
sodelavcem*

- SAMOUPRAVNI ORGANI
- DRUŽBENO-POLITIČNE ORGANIZACIJE
- VODSTVO DELOVNE ORGANIZACIJE
- IN
- UREDNIŠKI ODBOR

V Jugoslaviji smo prvi teden v marcu izbrali za Teden boja proti raku. Namen Tedna je predvsem spomniti javnost na probleme in potrebe boja proti rakovim boleznim in jo pridobiti za pomoč zdravstveni službi.

Bolezen je večinoma moč ozdraviti, če je zgodaj odkrita in zdravljena. Po ocenah mnogih znanstvenikov bi bilo moč preprečiti pretežno število rakovih obolenj, če bi uspeli odstraniti vpliv kancerogenih dejavnikov, ki so prisotni v onesnaženem ozračju, prehrabnih artiklih, pri proizvodnih postopkih v industrijskih obratih, ali da se jim človek ne bi sam izpostavljajal, kot na primer kajenju.

Splošna brezbriznost ljudi je kriva, da pride pravočasno na zdravljenje le ena tretjina ljudi, po drugi strani pa pretiran strah pred to boleznijo.

V ta namen smo od Društva SR Slovenije za boj proti raku dobili gradivo o vrstah najpogostejših oblik raka, o zgodnjem odkrivanju in o uspešnosti pravočasnega zdravljenja.

Kot prvi sestavek sledi skrajšan opis raka na dojki po zapiskih dr. Jurija Lindtnerja.

RAK NA DOJKI

Rak na dojki zelo pogosto prizadeva ženske, ki so komaj zakoračile v četrto desetletje. Zdravljenje raka na dojki je navadno dolgotrajno, neprijetno in neredko brez uspeha. Odkrivanje raka na dojki je v zadnjem razvojnem obdobju težavno. Rak na dojki vznikne iz celic žlez, namenjenih za izdelavo mleka. Zgodnjega dogajanja ne moremo opaziti drugače kot z drobnogledom. Ščasoma pa moremo spremembo otipati, ker se bolno tkivo loči od zdravega po trdoti. Rakasta zatrdina s svojo rastjo uničuje zdravo tkivo dojke, vraste v kožo, ki se vname ali celo razpade, da se pojavi rana ali pa se rakavina zaraste v steno prsnega ko-

ša. Celice rakavine lahko zapuste kraj, kjer so nastale in se po krvnem obtoku selijo v pazdušne bezgavke in notranje organe. S tem oslabijo delovanje določenega organa in ga lahko popolnoma onesposobijo.

Zdravljenje je odvisno od njegove razsežnosti. Dokler sodimo, da je rak zajel le dojko in njeno najbližjo kolicco, lahko zdravimo s tem, da ga odstranimo z operacijo ali zavremo rast rakavine z obsevanjem. Kirurška odstranitev bolezni je zanesljivejša, vendar če najdemo znake razvoja v notranjih organih, takrat posvetimo vso pozornost zdravljenju zasevkov. Pri tem uporabljamo tudi kemične spojine, ki pomagajo pri uničevanju oziroma delitvi rakastih celic. Te snovi imenujemo citostatiki.

Raka na dojki večinoma odkrijejo bolnice same. Žal pa jih več kot polovica pride pozno na zdravljenje. Ženske navadno vedo za spremembo v dojki mesece in mesece, ne gredo pa k zdravniku misleč, da spremembi na dojki ne velja posvečati pozornosti ali pa zato, ker prav dobro slutijo nevarnost, boje pa se izvedeti resnico. Prepričali bi radi ženske, da ni izgubljen čas, ki ga posvetijo mesečnemu pregledu lastnih dojk. Nujno pa je treba prepustiti zdravniškim rokam vse spremembe v dojkah, pa naj gre za zatrdine, izcedke iz bradavic, »vnetja« v dojkah ali v koži dojk, ki v mesecu dni ne izginejo. Nedvomno pa je potrebno prepričati ženske, da je treba premagati strah pred trenutkom, ko bo morda zdravnik povedal neugodno resnico. Bolj ko bodo premagovale ta strah, manj bo resnica o raku na dojki neugodna in manj usodna.

S. K.

ZAKON O ZAGOTAVLJANJU PLAČIL

raj ustavi, kar je povzročilo, da so se po podjetjih pričele nabirati zaloge gotovih izdelkov katerih plašman ni zagotovljen. Takšno stanje je tudi v naši delovni organizaciji, vendar pa pričakujemo, da bo prodaja počasi le stekla kar kažejo že prva večja naročila. Važno je, da se ob tem zavedamo, da bo ob pogojih stagnacije otežkočena prodaja in da bodo našli kupce le tisti izdelki, ki jih trg potrebuje. Zato bo potrebno tudi pri nas pregledati proizvodni program in v bodoče proizvajati tiste izdelke, ki gredo »dobro v denar«.

Težave prehodnega obdobja ob prehodu na nov sistem lahko znatno omilimo s povečanjem izvoza naših izdelkov. Aktivnost v tej smeri je potrebno takoj povečati in tako nadomestiti zmanjšano povpraševanje na domačem tržišču, ki bo trajalo dalj časa.

Istočasno pa moramo spremeniti tudi dosedanji način dela in mišljenja, kajti razmere v katerih bomo poslovali, so se znatno spremenile. V ta namen moramo čimprej preiti na poslovanje v skladu s koncepcijo marketinga in se opreti na lastne sile pri razvoju novih izdelkov s tem, da čimprej organiziramo razvojni sektor. Le tako bomo mogli slediti zahtevam tržišča, ki se nenehno spreminjajo in prodali vse svoje izdelke. Naj na koncu še omenim, da morajo pri reševanju težav, ki se bodo pojavile sodelovati vse člani kolektiva, kar jim je treba s pomočjo obveščanja omogočiti, kajti le tako bodo težave hitro odpravljene in postavljeni temelji za nadaljnje zdravo in uspešno poslovanje.

Janez LESKOVEC

Kjub rani pomladi!

Sprejeli smo razvojni program 1976 - 1980

V današnjem nadaljevanju serije člankov o sprejetem razvojnem programu se bomo nekoliko podrobneje srečali s proizvodnimi nameni v tem obdobju na podlagi zelo dobro opravljene analize trga.

Pri klasičnih tkanih ovojih ne pričakujemo bistvenega povečanja. Potrebna je edinole modernizacija tkanja, saj je prav tkalnica ovojev eden tehnološko najbolj zaostalih oddelkov v tovarni. Do praktičnih rezultatov modernizacije že prihajajo, saj se že montirajo prvi igelja, avtomati, ki naj zamenjajo obstoječe statve.

Prav s to modernizacijo se nam pa tudi povečajo tehnološke zmožnosti za komercialno zelo interesantne elastične ovoje, katerim v razvojnem programu dajemo večji poudarek kot klasičnim.

Tudi mavčevim ovojem in ovjem gypsona dajemo v razvojnem programu večjo vlogo kot so jo imeli doslej. V načrtu je tudi osvojitev tehnologije ovojev gypsona, ki jih sedaj uvažamo. Rezane ovoje pa bomo v tem obdobju postopoma zmanjševali.

Prav tako bomo zmanjševali tudi prodajo konfekcionirane gaze od četrte do sto metrske in tovrstne izdelke postopoma v popolnosti zamenjali s kompresami vseh dimenzij, pri čemer bi tudi v kar največjem obsegu prešli iz ročnega na strojno konfekcioniranje.

Oblížem napovedujemo, glede na njihovo različnost, tudi različne razvojne možnosti. Za virplast pričakujemo, da se bo zmanjševal, tosamoplastu napovedujemo veliko rast le še prva leta programiranega obdobja, nekoliko stabilnejšo dinamiko predvidevamo pri capsicumu, oblížih proti kurjim očesom in stripu, največjo rast pa pri novih vrstah oblížev — microporu. Ker pa ga uvažamo, je ob sedanjem zunanje-trgovinskem režimu njegov plasman nezagotovljen. Razmišljamo tudi o možnostih nadomestila za tosamoplast.

Pri plenicačih iz tetre je ugotovljeno, da je njihova surovina draga in da ni pravih, ekonomsko upravičenih pokazateljev zanje. Namen imamo, da še v naprej iščemo nadomestila za klasične plenice, poleg že obstoječih za enkratno uporabo.

Nasploh več artiklom namenjamo raziskavo v smeri zamenjave z netkanim blagom, s čimer iščemo stik s sodobno sanitetno tehnologijo in asortimanom v svetu.

Plasiranje aluplasta je odvisno od možnosti uvoza glede na zunanje-trgovinski režim, po drugi strani pa smo mu tudi zaenkrat posvetili premalo tržne propagande.

Pri nepremočljivih hlačkah imamo interes povečati in izpolniti asortiman. Glede staničevine pa smatramo, da je zelo perspektiven izdelek, ki bo vse bolj zamenjeval gazo in vato.

Nižja gramatura rolane vate naj bi v prihodnjih letih postopoma upadala, zamenjala pa naj bi jo cik-cak vata, ker je bolj mehanizirana, privlačnejša in bolj praktična.

Iz dela naših delegatov

Na predzadnji seji zбора združenega dela, smo delegati obravnavali problematiko z različnih področij.

Občinski izvršni svet, je predložil v javno razpravo, osnutek proračuna za leto 1976. Predlog proračuna, temelji na dogovoru, kateri predvideva, da bo splošna poraba zaostajala za stopnjo rasti gospodarstva za 20%. Skupna sredstva proračuna znašajo 49.217.000.— din, so za 8,3% višja od lanske letnih. Namenjena pa so za financiranje potreb šolstva, socialnega skrbstva, reševanja stanovanjskih problemov zaposlenih v občinskih službah itd.

Naj omenim, da se je pri zbiranju sredstev povečala postavka — davek na dohodek od stavb. V občini je dokončno izvršen popis stanovanj, kateri je osnova za obdavčitev.

Ob vsakoletnih spremembah cen stanovanj (beri podražitev) je skupščina na podlagi cen stanovanj na predlog BIRO-ja 71, določila, najvišje odkupne cene za razlaščen stavbena zemljišča, katera so namenjena za pozidavo.

Ponovna vključitev kamniške proge v javni promet je tako pomembna za kamniško in domžalsko občino, da sta obe skupščini podprli prizadevanja, da se napaka iz preteklosti čimprej odpravi.

Na področju damskih vložkov imamo predvsem namen izpopolniti asortiman in izboljšati obstoječega, prav tako pa naj bi izpopolnili asortiman pri plenicačih za enkratno uporabo.

Za cigaretne filtre je bilo že omenjeno, da se jim ne predvideva, glede na domače in izvozne prilike, nobene rasti. Njihova prosperiteta je zajamčena le v nadaljnjem intenzivnem raziskovanju zunanjega trga, pa tudi tu ne v nedogled.

V naslednjem članku bomo nadaljevali z izvlečki iz razvojnega programa.

T. L.

Znano je, da je z izbrisom kamniške proge s seznama prog, promet na njej močno upadel. Statistično je bilo ugotovljeno, da so po progji v letu 1975, prepeljali samo 59% dogovorjenega blaga. Zaradi previsokih cen in ostalih vzrokov, so ji cestna prevozniška podjetja prevzela delo. Ker pa se v obeh občinah načrtujejo izgradnje novih objektov (Papiirnica Količev, Helios, Lek, Alko), se bodo potrebe po prevozih močno dvignile, obenem pa bi se razbremenile ceste.

Delegat Zveznega zbora skupščine SFRJ tov. Vinko Gobec in ostali delegati, so dostavili poročilo o delu od izvolitve v maju 1974 do konca poslovnega leta 1975.

Iz poročila je bilo razvidno, da je zvezni zbor na 14. sejah obravnaval 218 točk dnevnega reda. Delegati SR Slovenije so v Zveznem zboru, postavili 22 delegatskih vprašanj. Ta vprašanja, se nanašajo na probleme gospodarstva, na povezavo bank z gospodarstvom, na probleme kreditiranja izgradnje cest. Obravnavali so, problem nepotrebne uvoza tekstilnih izdelkov po dosti višjih cenah, kot so pri nas. Razpravljali so, o enotni politiki kreditiranja izdelkov široke potrošnje itd.

Kratko poročilo o delu delegatov republiškega zbora združenega dela, je dopolnil predsednik občinske skupščine. Ugotovil je, da ta delegacija, premalo sodeluje z bazo.

Ker imamo v Tosami dva delegata, enega v Zboru občine in enega v republiškem zboru združenega dela, predlagam, da bi še onadva opisala, kako poteka delo teh organov.

Franc CERAR

Na 14. seji zbora združenega dela, 30. marca, smo delegati obravnavali in sprejemali poročila o delu sodišča združenega dela, o delu Postaje milice Domžale, občinskega sodnika za prekrške, javnega tožilstva, občinskega sodišča v Domžalah in o delu javnega pravobranilstva v Ljubljani.

I. stopenjsko sodišče združenega dela za območje ljubljanske in zavske regije je začelo delovati v letu 1975 in je v tem času prejelo skupno 393 predlogov za izvedbo postopka. Največ sporov je iz medsebojnih razmerij delavcev, predvsem iz delitve osebnih dohodkov. Od 392 spornih zadev je sodišče obravnavalo 14 zadev z območja občine Domžale, od tega 3 iz TOSAME.

Delo postaje milice na območju občine Domžale je zelo pestro in obsežno, saj na tem teritoriju prebiva 35.000 prebivalcev in skozi območje poteka magistralna cesta Prometnih nesreč je bilo v letu 1975 okrog 500, ravno toliko pa tudi število kaznivih dejanj, predvsem prekrškov zoper javni red in mir in prekrškov v zasebnih stanovanjih, kjer je v večini primerov vzrok pijanost ali nesoglasja.

Sodniki za prekrške so v letu 1975 obravnavali skoraj 3000 primerov. Največ jih je bilo zaradi vožnje pod vplivom alkohola (349), zaradi vožnje brez voznškega dovoljenja (334) in zaradi prometnih nesreč in mezdod.

Iz vseh poročil omenjenih organov je bilo razvidno, da je njihovo delo zelo uspešno, kljub slabim pogojem. Primanjkuje jim predvsem delovnih prostorov, saj bi lahko organi ugotavljanja kaznivih dejanj, organi pregona in organi kaznovanja še boljše delovali, če bi bili locirani na enem kraju.

Sedaj se pripravlja izdaja Zakona o sodiščih. Po osnutku predloga za izdajo tega Zakona, naj bi bilo v Domžalah zunanji oddelek temeljnega sodišča v Ljubljani, z zelo majhnimi pristojnostmi. Delegati pa so odločno podprli predlog, da naj bo tud temeljno sodišče in bi imelo približno enake pristojnosti kot sedanje v Domžalah, zunanji oddelek pa v Kamniku. S tem bi se sodišče približalo občanom, dohodki od sodnih taks in od nakupa raznih življenskih potrebščin, ki

prihajajo na sodišče, pa bi ostali v Domžalah.

Delegati so na tej seji sprejeli Odlok v organizaciji civilne zaščite in družbeni dogovor samozaščite v občini. Po Odloku naj bi po republiškem načrtu civilne zaščite bilo v njej 10% zaposlenih v podjetjih in 3,5% v krajevnih skupnostih. V občini naj bi se ustanovile tudi enote civilne zaščite za elektro instalacije in civilne zaščite za PTT zveze.

Sprejeli so tudi odlok o proračunu občine, katerega predlog je bil obravnavan že na prejšnji seji.

Na predlog krajevnih skupnosti Vir in Rova je BIRO 71 izdelal predlog sprememb urbanistične dokumentacije za naselji KOLIČEVO in ROVA. V Krajevni skupnosti ROVA naj bi se površine vzdolžno od naselja ROVA prekvalificirale iz kmetijske v zazidljive. Ta predlog je bil na skupščini sprejet brez pripomb.

Predlog zazidljivosti zahodno od tovarne HELIOS ni bil sprejet, ker je Tovarna HELIOS predlogu nasprotovala zaradi bližine tovarne. Tako je bil sprejet samo predlog, da se v stanovanjsko cono spremeni dosedanja industrijska cona med obrati Helios in obrati Papirnice Količevo ter med Mlinščico in cesto Vir — Radomlje.

Miha KERČ

POROČILO ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI

Delegati zdravstvene skupnosti smo na zadnji seji Občinske zdravstvene skupnosti Domžale obravnavali zaključni račun Regionalne zdravstvene skupnosti za 1975. leto. obenem pa vzeli v pretres predlog ocene dohodkov in izdatkov Regio-

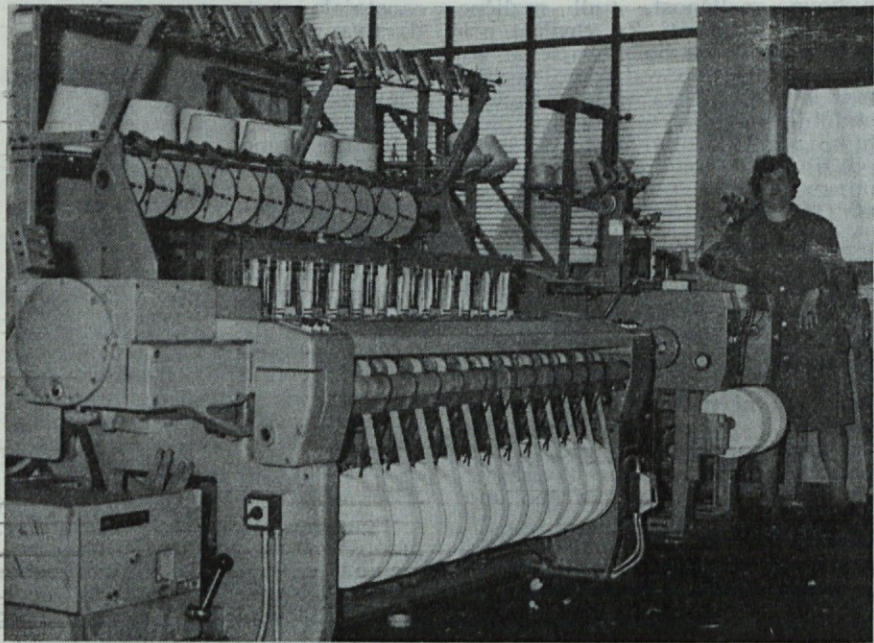
nalne zdravstvene skupnosti Ljubljana za leto 1976.

A:

Iz pregleda zaključnega računa za leto 1975 se vidi, da po finančnem načrtu niso bili doseženi niti skupni dohodki niti izdatki zdravstvene skupnosti. Nižje doseženi dohodki kot so bili planirani se kažejo kot posledica nevsklajenosti med finančnim načrtom in uporabljenim metodologijo spremljanja preseženih sredstev s strani SDK. Prav zaradi tako ugotovljenih preseženih sredstev so se Občinske zdravstvene skupnosti odločile, da odpade prispevna stopnja 1,47% od dohodka TOZD za mesec november in december, za mesec oktober pa so se sredstva delovnim organizacijam vrnila.

K zmanjšanju izdatkov glede na finančni načrt pa so prispevali: izvajanje stabilizacijskih programov, skrčenje programov zdravstvenih organizacij na najnujnejše naloge, nižje povečanje osebnih dohodkov in ne nazadnje tudi znižanje trenda naraščanja bolniškega staleža. Iz zaključnega računa pa se vidi, da so izdatki za specialistične preglede močno narasli, kar kaže, da je še vedno premajhno sodelovanje na relaciji osnovna zdravstvena služba in specialistična zdravstvena služba. Potrošnja zdravil se je lansko leto v splošnem sicer zmanjšala, vendar je proti koncu leta zopet začela občutno naraščati.

Še vedno ne moremo biti zadovoljni z delom preventivne dejavnosti. Mogoče se kaže premajhen obseg te dejavnosti zato, ker leta še ni urejena niti organizacijsko, niti niso zagotovljena potrebna sred-

Novi stroji za tkanje ovojev

stva, ki gredo v breme zdravstvene skupnosti, prej pa so se zagotavljala iz sklada skupne porabe.

B:

Pri pregledu predloga o oceni dohodkov in izdatkov Regionalne zdravstvene skupnosti Ljubljana, s tem pa tudi Občinske zdravstvene skupnosti, smo se delegati strinjali, da se za leto 1976 povečajo prispevne stopnje za 11,1% glede na leto 1975, obenem pa smo se domeni, da prispevna stopnja za solidarnostni sklad v sklopu republike ostane na ravni leta 1975, to je 0,46%.

V programu zdravstvene skupnosti za leto 1976 so prioritete naloge:

- zagotavljanje pogojev zdravstvenega varstva delavcev na delovnem mestu,
- dopolnjevanje organizacijskih oblik za izvajanje zdravstvenega varstva borcev NOV,

- obnovitev in nadaljnji razvoj nege bolnika na domu
- izboljšanje materialne usposobljenosti zdravstvenih organizacij za delovanje v izrednih stanjih,
- v okviru razpoložljivih sredstev nadaljnje razvijanje zdravstvene prosvete in vzgoje

Z mesecem februarjem so se povečale participacije — prispevne stopnje za najmanjši obvezni obseg zdravstvenega varstva. Predvideno je, da bodo ta vplačila v letu 1976 doprinesla kar za 41,2% več sredstev kot participacije v letu 1975.

Vse to bomo torej plačali iz svojih žepov, predvsem kot prispevke k stroškom za zdravila. Prav zopet povečana poraba zdravil pa je zaskrbljujoča, saj to ne kaže saml na resnično potrebo po zdravilih, ampak tudi premajhno osveščeno ljudi, oziroma na pomanjkanje zdravstvene vzgoje.

K. T.

Sindikalne vesti

Dne, 23. februarja je bil pripravljalni sestanek za ustanovitev odbora za »Varstvo narave in okolja« pri SR Slovenije.

Sestanku sem prisostvovala kot delegat RO Sindikata tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije Slovenije. Dogovorili smo se o tem, kakšna naj bo vloga in funkcija odbora za varstvo narave in okolja pri RS ZSS, na kakšen način in kako izdelati program dela odbora, predvideti kadrovske rešitve in izmenjati mnenja o nekaterih drugih nalogah sindikatov, ki se nanašajo na konstituiranje odbora.

Postopki pri izdelavi vate

1. PRIPRAVA ZA MIKANJE

Čeprav je bilo že dosti napisanega o sanitetni vati menim, da bi večina delavcev samoupravljalcev, še posebno tisti, ki so delegati raznih samoupravnih organov, morala vedeti čim več o tem našem značilnem izdelku, ki je nekaj časa celo dajal ime celi naši delovni organizaciji in še vedno prispeva znaten delež k dohodku naše OZD.

Treba je tudi poudariti, da za sanitetno vato še ni najdena ustrežna zamenjava. Ovoje že zamenjujejo elastične mrežice ali obliži, sanitetna in higienska vata pa bo morala biti še dolgo naš izdelek, ki bo ustvarjal ali prinašal dobiček oziroma ustrezen ostanek dohodka, da bomo lahko zamenjavali zastarele stroje ter večali življenjski nivo zaposlenih.

Namen članika je opis sedanjega stanja ter iz tega izvirajoče zamisli za spremembe.

Izhodišče za vse napisano je predpisana kakovost sanitetne vate. Zbirka zdravniških predpisov za kakovost zdravil v Farmakopeji ki predpisuje tudi kakovost sanitetni vati je zelo stroga. Nam je seveda prepuščena izbira načina kako to doseči. Pri tem je treba najbolj geldati, da bi kvaliteto dosegli s čim manjšimi stroški.

Večkrat je bilo že navrženo, da smo »včasih« delali tudi boljše sanitetno vato kot sedaj. Težko si predstavljam, da bi v današnjem času vato izkuhaval v majhnem kotlu in potem v kadeh belili, dokon-

čno posušili šele na soncu, z roko nametavali majhne kosme beljenega bombaža na transportni trak ter po enem dnevu zopet prebrusili mikalnik oziroma delali »drugo kvaliteto«. Tak mikalnik je zmikal v eni izmeni najboljše sanitetne vate. Stroški in verjetno tudi plača delavcev so bili primerni tako slabo razviti tehnologiji, ki pa jo je tisti čas dopuščal. Kjer eden 2 m mikalnik zmika 140 — 180 kg/gh in je celotna proizvodnja stokrat večja pa se pred nas postavljajo druge zahteve.

Če bi menil, da je današnje celotno stanje takšno, da se boljše ne da doseči bi bil ta zapis nepotreben. Zato naj bo tole razmišljanje konstruktivna (ustvarjalna) kritika obstoječega stanja za stabilizacijo in proti povečanju nepotrebnih stroškov, ki nastajajo v našem oddelku, torej za boljše gospodarjenje, ki naj bi nam v prihodnje zagotovilo uspešnost na tržišču in s tem boljši življenjski nivo, kar je cilj nas in vse naše družbene skupnosti.

Ker od nas v mikalnici zahtevajo »dobro vato« je treba povedati, da se izdelava takšne vate začne s pravo surovino, pravilno pripravo surovine, na ustreznih strojih in šele nazadnje z dobro nastavitvijo oziroma preureditvami mikalnikov.

Ker je bilo v predzadnji številki TOSAME o mikalnikih že nekaj napisanega, je potrebno sedaj spregovoriti o pripravi in predpripravi za mikanje, čeprav to ni področje,

ki bi neposredno sodilo pod pristojnost oddelka mikalnice. Seveda pa ne mislim govoriti o samem beljenju.

Določanje kakovosti surovin

V vseh tekstilnih tovarnah, ki predelujejo bombaž (kot mi, imajo točen pregled nad prispelimi surovinami. Ugotavljajo ne samo težo bal, kar v tem letu uvajamo tudi mi, ampak tudi določujejo povprečno dolžino (štapel) ter čistost vlaken — poleg drugih za nas manj zanimivih meritev. Na osnovi povprečnega stapla, čistote in ostalih lastnosti vlaken sestavljajo mešanice po zahtevah izdelkov, pri tem pa morajo skrbno paziti na ceno.

Ravno tako ugotavljajo kakšna je dejanska mešanica v polizdelku oziroma izdelku, tako, da je kontroliran izid mešanja. Če se mešanica ne spremeni, potem meritev ponove vsak mesec.

Pri nas tega ne poznamo. Ker našo sanitetno vato sestavljajo krajša polnilna vlakna, ki so cenejša ter daljša nosilna vlakna, ki omogočajo normalen postopek predelave, bi bilo za nas seveda koristno sestavljati mešanice, glede na potrebno količino dolgih vlaken. Ker v odpadkih predilnic, ki so naš glavni vir surovin zelo niha količina dolgih vlaken, bi lahko prihranili precej regularnega dražjega bombaža, če bi mešanice sestavljali na osnovi ugotovljenih količin dolgih vlaken v štripsu, izčeskih, oziroma ostalih predil.

SINDIKALNE VESTI

Dne, 12. marca je bila seja konference OOS Tosama. Na tem sestanku smo razpravljali o krvodajalski akciji, o letovanju pred in po sezoni za tiste delavce, ki so v podjetju 20 ali več let, kakor tudi za delavce, ki so socialno šibki. Evidentirali smo tudi člane za Gospodarski odbor, izvolili športnega referenta in odobrili enkratno pomoč tov. Furlan Marjeti. Izražena je bila tudi želja o ponovni uvedbi samopomoči, za katero bomo poiskali primerno obliko. Na konferenci je bil sprejet tudi sklep, da morajo biti sestanki vseh OOS v Tosami do srede, 17. 3. 1976, ker bodo obravnavali isto tematiko kot konferenca. Zadolžili smo svoje delegate za uspešno izvedbo krvodajalske akcije in zapis vseh članov kolektiva, ki so upravičeni letovati na stroške sindikata pred in po sezoni.

15. marca je bila seja občinskega odbora sindikata delavcev tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije občine Domžale. Na tem sestanku smo pregledali gradiva za sejo republiškega odbora in oblikovali stališča, kakor tudi ocenili izvedbo letnih skupščin OOS.

Seja republiškega odbora sindikata delavcev tekstilne in usnjarsko predelovalne industrije je bila 16. marca. Na sestanku je bil glavni poudarek na delovanju samoupravne delavske kontrole ter na razvitost kulturnega življenja delavcev, kakor tudi na usklajitvi samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov s Sindikalno listo 1976. Informirani smo bili tudi o organiziranju posvetovanj o produktivnosti dela in delovanju samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov.

Pri pregledu delovanja samoupravne delavske kontrole smo prišli do naslednjih rezultatov:

- delavska kontrola ni povsod zaživela tako kot bi morala;
- potrebno je, da ima SDK svoj program dela;
- seminarji, ki bodo nove člane SDK poučili o njihovem delu so potrebni;
- nuditi je treba pomoč s strani sindikalnih organizacij in ostalih družbeno-političnih organizacij;
- izobrazbena struktura SDK mora biti na takšnem nivoju, da bodo člani lahko razumeli dostavljeno gradivo.

Kulturno življenje je po nekaterih podjetjih zelo živahno, žal pa ni povsod tako. Zato je potrebno uvesti v samoupravne akte kulturno dejavnost, v kar spadajo tudi izboljšava delovnih pogojev, ureditev prostora, kjer se proizvajajo, izobraževanje ob delu, kulturne priredit-

ve, lepa knjiga, srečanja delovnih organizacij in medsebojne proslave, kakor tudi samoupravni odnosi.

Kultura je sam način življenja delovnega človeka.

V pomoč organiziranja in izvajanja kulturnega življenja je tudi priročnik za organizacijo kulturnega življenja delavcev, katerega morajo obravnavati vse IOOOS.

Postopek usklajevanja samoupravnih sporazumov s Sindikalno listo 1976 je zaključen. Podpisniki samoupravnih sporazumov morajo še uskladiti svoje interne akte o de-

litvi OD in dohodka s samoupravnimi sporazumi. Edina izjema je uskladitev najvišjega osebnega dohodka. Kriteriji za določitev najvišjega osebnega dohodka iz Sindikalne liste se bodo dokončno upoštevali in uredili vzporedno z združitvijo samoupravnih sporazumov in pa sporazumov pletilstva, predilnic, tkalnic, oplemenitilnic ter konfekcije oblačil v en sporazum in to najkasneje do konca aprila 1976.

Pavla Kamin

Pravljičica za vsak dan

Nekoč, za desetimi gorami, za četrtem hribom, je s svojimi rokami zgrajeni hišici, sredi zelene livade, živel mož. Pošteno je preživljal sebe in svojo družinico, vmes pa se čudil blestečim uspehom drugih in ni ničesar razumel. Saj je vendar mislil, da ga je trdo življenje naučilo, da je znal nekaj, kar vsakdo ni znal, tudi oni slavni ne.

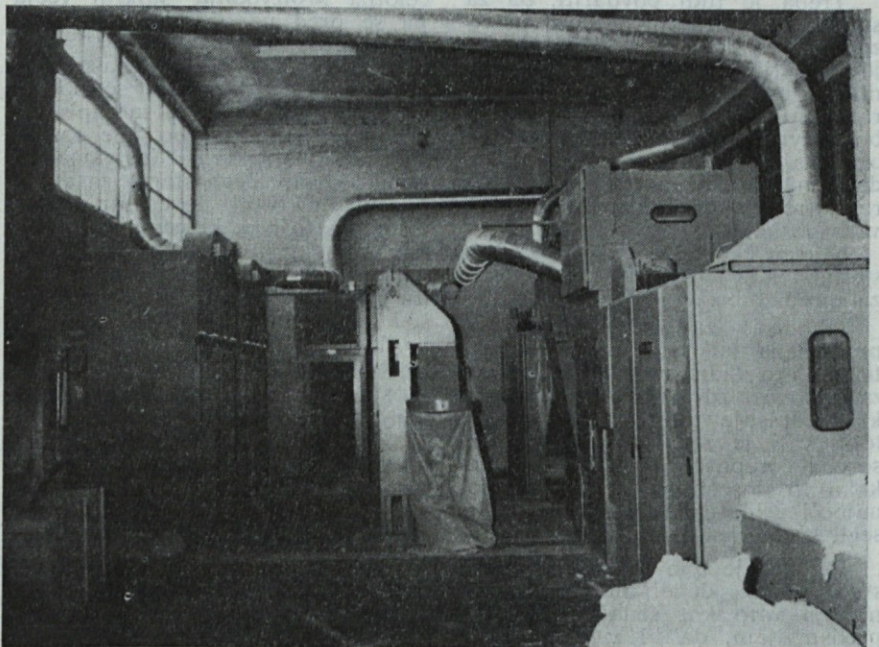
Pa se mu je le nasmehnila sreča. Posadil je repo. Zelo majhna je bila, ko jo je skrbno vložil v izkopano jamico. Ponoči, ko so drugi sladko spančkali, je on sanjal kako raste njegova repica. Podnevi je poučeval ženo in otroke, kaj vse potrebuje njegova repica, da bo nekoč služila svojemu namenu, njemu pa prinesla priznanje. Kaj

vse ni napravil zanjo. Ničesar ni prepustil slučaju. Vodila ga je misel: tudi mene bodo pohvalili, do bil bom priznanje za svoje delo.

Repica pa se je razvijala in zrasla v ogromno repo, ki je čedalje bolj razvijala v moževem srcu dvom. Mi bo kdo verjel, da je to moja zasluga? Družinica je bila nad moževimi dvomi razočarana.

In prišli so možje z debelimi bukvami in hvalili debelo repo. Potrepljali so moža po ramenu in odnesli debelo repo, da bi jo videli še drugi. In vsi so hvalili debelo repo in može, ki so jo prinesli. Tudi mož, ki je repo vzgojil, je bil vesel. V skritem kotičku srca pa ga je grizlo: Kaj pa jaz, so name pozabili?

T. S.

Nova čistilnica v belilnici

Novosti v oddelkih

V oddelku konfekcije se pripravljajo nov način zlaganja nekaterih dimenzij kompres (amerikanski). Kompresse so zložene tako, da so vsi robovi v sredini komprese. Zadržali pa bomo tudi izdelavo kompres, kjer bo ustavljena kontrastna nitka, ki na rentgenu pokaže, da pri operaciji ni bila odstranjena kompresa.

Odločili smo se tudi za dodatno kvaliteto PVC hlačke, ki bodo imele naziv Tosama hlačke in bodo izdelane iz bele PVC folije, ki do kvalitete ne bo slabša od uvožene rumene. Za ta korak smo se odločili zaradi potreb tržišča in pa zato, ker bo ves material, ki ga potrebujemo, izdelan v domačih podjetjih.

Uvožene izdelke, ki jih že prodajamo, bomo tudi izdelovali doma kot npr.: zdravniške maske in vartirance iz netkanega blaga, plenične in posteljne predloge.

Za vse to pa potrebujemo še strojno opremo, ki jo bomo deloma uvozili, deloma pa izdelali doma. Prav tako bo potrebna preureditev nekaterih že obstoječih strojev, da bi na njih lahko izdelovali še dodatne izdelke.

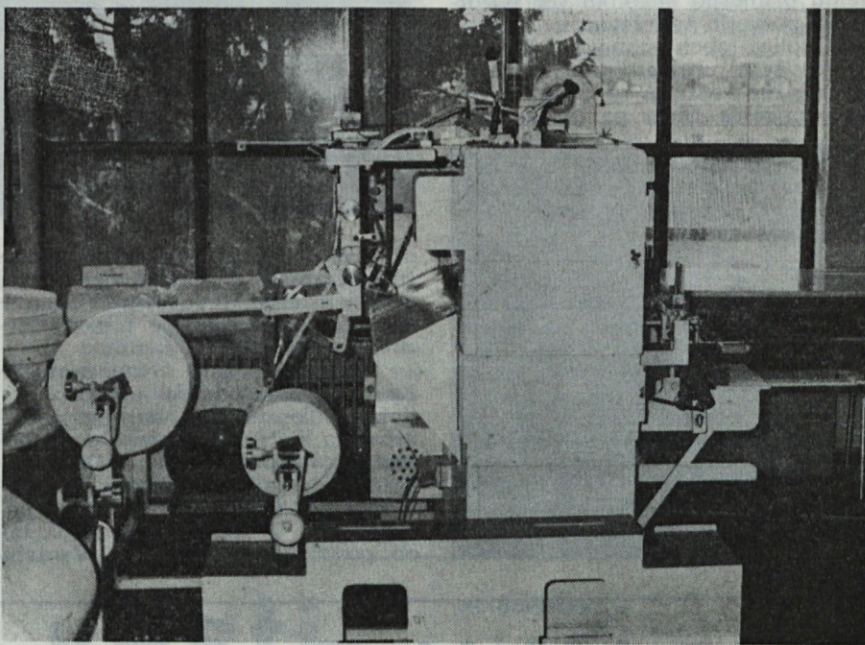
V oddelku mikalnice se bo pričela predelovati ušesna vata, ki blaži hrup. Za začetek bomo pričeli z manjšo gramaturo (3 gr), kasneje

pa bi prešli na večjo (60 gr), za kar pa potrebujemo primerno škaflo, ki bi avtomatsko dozirala odvzem vate za enkratno uporabo. Takšne naprave v Jugoslaviji ne izdelujejo, zato jih bomo poskušali izdelati v domačem proizvodnem programu.

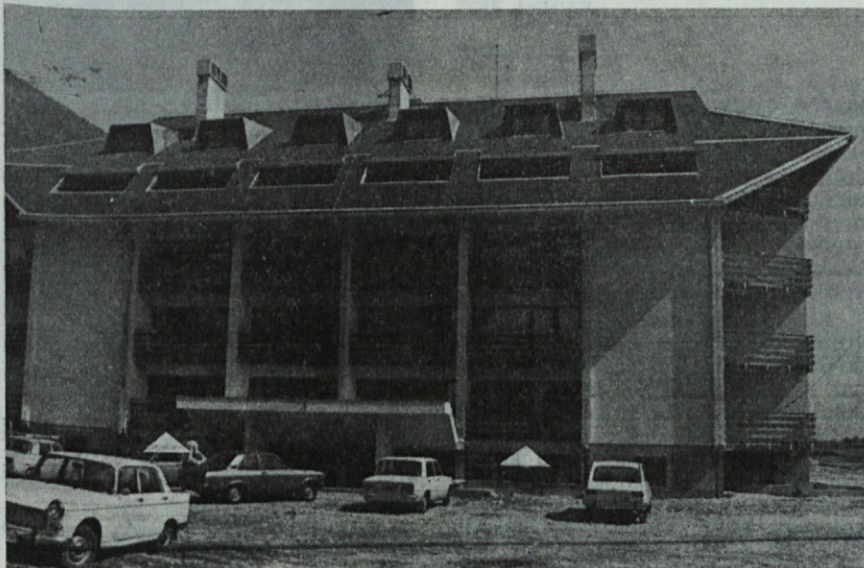
V oddelku filtrov bomo pričeli izdelovati filtre, ki se uporabljajo za polnjenje »flumastrov«. Filtri bodo oviti s polipropilensko folijo, ki je nepropustna. Precej težav smo imeli pri iskanju uslug za rezanje folije, končno pa smo rešili tudi ta problem.

Pri razvijanju novih proizvodov moramo sodelovati vsi, kajti samo na tak način lako dosežemo uspehe, ki nam omogočajo dobro gospodarjenje in ne nazadnje življenje.

Pavla Kamin

Povečanje naših počitniško-rekreacijskih zmogljivosti

Pred nekaj več kot letom dni je bila izvedena anketa o tem, kje bi želeli letovati. Čeprav so se anketna vprašanja nanašala zlasti na poletni oziroma morski turizem, pa ni bilo malo želj v izpolnjenih vprašalnikih o možnosti letovanja v takozvanem »kontinentalnem« delu. Na podlagi tega se je lani pristopilo k iskanju rešitve tudi v tej smeri.

Delavski svet je lani v oktobru sprejel sklep o nabavi dveh stanovanjskih enot v Kranjski gori.

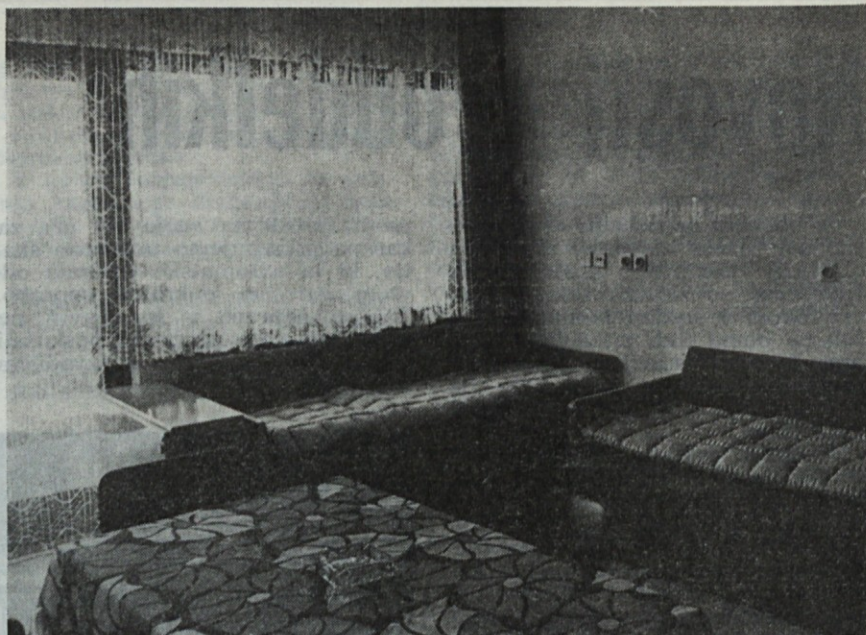
Zdaj sta obe stanovanji, ki sta v eni od dveh, v turistične namene zgrajenih blokovnih stavbah, pripravljeni, da sprejmeta prve goste. Obe počitniški enoti sta v pritličju levo in desno od vhoda v stavbo.

Čeprav površina posameznega stanovanja ni velika, pa zaradi dokaj racionalno uporabljenega prostora dopušča bivanje šestim ljudem. Poleg sanitarnij in kuhinjskega kota v bivalnem prostoru ter balkona, ima vsako stanovanje tudi pripadajoč kletni prostor. Prostor v kleti je namenjen shranjevanju trdega kuriva ter osebne športne opreme.

Ogrevanje stanovanj je posamično, pri čemer je pri nas dopuščena možnost izbire med električno pečjo in pečjo na trda goriva.

Oprema počitniških stanovanj ni ravno revna, zato bodo gotovo morali uporabniki v času bivanja tudi temu primerno nekoliko več pozornosti posvetiti vzdrževanju.

Okolica obeh stanovanjskih objektov še ni urejena, predvidena pa je položitev asfalta za dovozno pot in parkirišče. Sicer pa to zaenkrat

niti ne moti, saj je počitnikovanje tu v Kranjski gori namenjeno, zdaj v letnem času, predvsem izletom v okoliško krajino in ne toliko poseadanje v stanovanjih samih.

Novi počitniški stanovanji v Kranjski gori pomeni to novo pridobitev Tosame na področje rekreativnega počitnikovanja. Če se poslužimo nekoliko statistiki lahko ugotovimo, da je prišlo na eno počitniško stanoavnijsko enoto v Tosami 1970 77 delavcev, letos pa bo ob povečanju kapacitet v Vrsarju

približno 50 delavcev — kandidatov za eno enoto. Razvidno je torej, da se je stanje z nabavo novih počitniških enot precej izboljšalo, ostane pa še vedno dejstvo, da teoretično čaka na letovanje v enem objektu 50 ljudi. To pa kaže, da nikakor ne moremo število razpoložljivih počitniških prostorov smatrati za optimalno, zato bo na tem področju gotovo predvideti še nove rešitve v zvezi z rekreacijskim letovanjem Tosamovcev.

F. V.

PLANICA 1976

KOOS in OOSZMS TOSAMA sta organizirala 20. marca ogled smučarskih skokov v Planici na 120 m skakalnici za Poldov memorial.

Kot organizator izleta moram omeniti, da je bilo za ogled v tovarni veliko zanimanje, saj se je prijavilo kar 68 potnikov, ki so se v lepem sončnem jutru zbrali pred tovarno in s z avtobusom ni kombijem odpeljali v dolino pod Poncami. Vožnja je hitro mimila, saj se je sleherni znal kratkočasiti v upanju, da se mu bo kmalu odprl pogled na okolico, drugi so se pogovarjali s sopotniki, velikokrat se je oglasil tudi pevski zbor, ki so ga sestavljali tisti, ki jim je vroče sonce osušilo grlo, nakar so že pred-

časno mislili, da žeja le ni bila prehuda.

Komaj smo drug drugega dobro spoznali in že smo bili v Planici, na prizorišču prireditve — 120 m skakalnica pod Poncami in med množico obiskovalcev ob vznožju skakalnice, ki so mestрно pričakovali začetek tekmovanja.

Ko sem že omenil, nam je bilo vreme naklonjeno, lahko rečem čudovito, le sem ter tja je kdaj zapihal hladen veter, ki je nekaterim delal težave, da bi si lahko prireditve od bližje ogledali. Tisti, ki smo sunke vetra premagali smo kmalu pristopili k vznožju skakalnice in kmalu se je tekmovanje pričelo, katerega smo pozorno spremljali.

Slišati je bilo, da so bili nekateri nad lepimi in dolgimi skoki skakalcev tako navdušeni, da so imeli intervju z miličniki.

Prepričan sem bil, da nam ob

odhodu z Planice nihče ne bo delal preglavic, tako da sem še fotografiral pozabil vprašati, če so slike že gotove, da vidimo, če smo kompletni in pripravljeni za odhod. Malo sem se uštel ni ko je bilo že prepozno, smo se spomnili na tiste, ki so z miilčniki še kasneje pogovarjali o samem tekmovanju.

Se vsi navdušeni in prevzeti od oglada prireditve bi kmalu pozabili obiskati gostišče »Pri Borisu« v Za-

puzah, kjer smo že predhodno poskrbeli za to, da se malo okrepcamo in obenem razveselimo nad uspehi naših tekmovalcev. Vse je bilo že pripravljeno. Posedli smo za mize in kmalu tudi že zaplesali, saj je v takih slučajih harmonika vedno dobrodošla. Skratka ambient je bil neporisen.

Da bi bil izlet še pestrejši smo po malici, moram reči zelo kvalitetno organizirali praktično KVIZ

tekmovanje: »Kaj veš o nudenju prve pomoči?« Vsi nastopajoči so se dobro izkazali, še posebno in skoraj preveč resno pa je svojo vlogo odigral tisti, na katerem smo delali praktične vaje. Počakali smo še na končne rezultate in ocene, ki jih je podal predstavnik reševalne postaje iz Radovljice in po njegovem mišljenju smo delo opravili dobro.

Povedati moram tudi, da uredništvo našega tovarniškega glasila TOSAMA tudi v bodoče ne bo težko najti sodelavce »konjičkanje« za prispevek »Hoby — konjiček — zastrupljenost«, kajti zopet smo imeli priložnost videti pri delu tiste, ki jim je omenjeno v veliko veselje.

Kmalu je bila pot našega izleta končana in že smo bili doma. Nekateri smo šli v Zdravstveni dom Domžale poročat čudovite rezultate KVIZA, drugi pa svojim najbližjim domov pripovedovati o vsem lepem, mnogi s svoj izlet in zabavo še podaljšali, s kratka za vsakega je bilo nekaj.

Vedno ista tradicija, ki že ni tako mlada, je pokazala, da smo Tosamovci na takih in podobnih izletih radi vedno živahni in ko je že vsega konec, se še doigo pogovarjamo o tistem, kar je bilo in verjetno nas ne morejo pozabiti tudi vsi tisti, ki so se imeli priložnost z nami srečati.

Marjan ŠTRUKELJ

Osebne vesti

ROJSTNI DAN PRAZNUJEJO

od 12. 4 do 11. 5.

Filtri:

28. 4. Keršič Kati, 16. 4. Kovač Dragica, 18. 4. Narobe Majda, 16. 4. Prašnikar Marinka, 21. 4. Trlep Majda, 24. 4. Volčini Jelka.

Belilnica:

4. 5. Djurašević Rajko, 22. 4. Klopčič Slavko, 24. 4. Vidovič Ivan.

Konfekcija:

21. 4. Gotinčar Francka, 24. 4. Gregorin Danica, 5. 5. Galič Nada, 2. 5. Hribar Marija, 18. 4. Milič Ivanka, 6. 5. Poznič Francka, 17. 4.

Peterc Cveta, 24. 4. Stojc Darinka, 27. 4. Vrečar Ivanka, 18. 4. Žebalc Antonija, 18. 4. Pavlič Reginca, 6. 5. Prašnikar Stanka, 25. 4. Urbanija Pavla, 28. 4. Keršič Ema, 28. 4. Križnik Ivanka.

Mikalnica:

26. 4. Merkužič Stane, 20. 4. Flis Ana, 10. 5. Grošelj Angelca, 22. 4. Gregorin Milena, 4. 5. Kern Danica, 24. 4. Kovič Terezija, 26. 4. Moneta Francka, 8. 5. Rems Ivanka, 7. 5. Stupica Joži, 3. 5. Poharič Monika.

Tkalnica ovojev:

4. 5. Čebulj Janez, 16. 4. Ganič Ana, 6. 5. Svetlin Ivanka, 23. 4. Savič Helena, 15. 4. Gotar Helena, 3. 5. Popovič Radka, 16. 4. Kočar Angelca, 12. 4. Gabrič Marija, 1. 5. Svigelj Ani.

Pripravljalnica:

15. 4. Kuhar Danica, 7. 5. Tosič Marija, 7. 5. Modlić Hinko, 4. 5. Šelja Ljubica, 18. 4. Tepež Angelca, 24. 4. Cerar Ivanka, 24. 4. Rode Pe-regrin.

Avtomatska:

3. 5. Kovač Janez, 4. 5. Kovač Jaka, 16. 4. Pestotnik Ivan, 3. 5. Cerar Ivanka, 16. 4. Paštebar Slavka.

Komercialni sektor:

22. 4. Babnik Janez, 20. 4. Kramberger Stane, 30. 4. Sarc Leona, 1. 5. Kersič Jože, 27. 4. Frankovič Boris, 3. 5. Močnik Rajko, 30. 5. Pevec Franc, 13. 4. Blatnik Branko, 19. 4. Rožič Jože, 28. 4. Drobne Ljuba.

Splošno kadrovski sektor:

9. 5. Brodar Ivanka, 24. 4. Rožič Stane, 5. 5. Maravič Marija.

Ekonomsko planski sektor:

10. 5. Ristič Stanka.

Finančni sektor:

7. 5. Vrenjak Milena.

Tehnični sektor:

25. 4. Podpeškar Jože dipl. ing., 20. 4. Kumnik Dragica, 15. 4. Urbanija Marija.

Pomožni obrati:

13. 4. Kotnik Jože, 6. 5. Marinček Danica, 28. 4. Cerar Jože.

